

# TURKEY RIGHTS MONITOR



Speciale uitgave 1 | Turkey Tribunal

Het Turkije-Tribunaal, een door het maatschappelijk middenveld geleid volkstribunaal dat is opgericht door een groep Belgische juristen van het advocatenkantoor Van Steenbrugge Advocaten, kwam van 20 tot 24 september in Genève bijeen om de recente mensenrechtenschendingen in Turkije te beoordelen en er een oordeel over te vellen.

De [jury](#) bestond uit voormalige rechters van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en vooraanstaande mensenrechtenrechters en -juristen uit de hele wereld.

Het tribunaal ontving verslagen en hoorde getuigenverklaringen over [verschillende kwesties](#) die het wilde behandelen.

Wij hebben deze speciale uitgave van Turkey Rights Monitor aan het tribunaal gewijd omdat wij van mening zijn dat het evenement tot nu toe het belangrijkste medium is geweest om de internationale publieke opinie in alle duidelijkheid te wijzen op de erbarmelijke toestand van de mensenrechten in Turkije in de afgelopen jaren.

Hieronder vindt u de hoogtepunten uit verschillende thematische zittingen van het tribunaal, evenals een samenvatting van het oordeel van het tribunaal over elk onderwerp.

## GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Op 21 september [hoorde](#) het tribunaal de getuigenissen van Mustafa Özben, een man die in mei 2017 als vermist werd opgegeven in Ankara, en Sezin Uçar, de advocaat van Gökhan Güneş die in januari 2021 kortstondig werd ontvoerd in İstanbul. De getuigen verklaarden de details van de incidenten van ontvoering door staatsagenten en de onofficiële detentie waarbij de slachtoffers onder foltering werden verhoord.

Het tribunaal [luisterde](#) ook naar de presentatie van rapporteur Johan Heymans over gedwongen verdwijningen in Turkije. Heymans [kondigde](#) aan dat zijn advocatenkantoor voorbereidingen treft om een klacht in te dienen bij de aanklager van het Internationaal Strafhof (ICC) waarin bewijsmateriaal is opgenomen over ontvoeringen door Turkse functionarissen in landen die het verdrag hebben geratificeerd dat het ICC heeft opgericht.

## VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

Op 21 september heeft het tribunaal de getuigenissen [gehoord](#) van Meltem Oktay en Cevheri Güven, twee journalisten die het land hebben moeten ontvluchten als gevolg van het harde optreden van de regering tegen de media.

De jury heeft ook [geluisterd](#) naar de presentatie van rapporteur Philippe Leruth over zijn verslag over de toestand van de persvrijheid in Turkije.

## ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

Op 22 september [hoorde](#) het tribunaal rapporteur Emre Turkut een verslag presenteren met de titel "Straffeloosheid in het huidige Turkije", waarin werd gesteld dat straffeloosheid de norm is geworden voor zaken betreffende Turkse functionarissen die betrokken zijn bij schendingen van de mensenrechten.

Op dezelfde dag [hoorde](#) het tribunaal rapporteur Luca Perilli een verslag presenteren over de rechterlijke macht in Turkije, waarin werd gesteld dat de coupoging voor Ankara een gelegenheid van onschatbare waarde was om grootscheepse zuiveringen van een onafhankelijke rechterlijke macht door te voeren.

## FOLTERING EN MISHANDELING

Op 20 september heeft het tribunaal de getuigenissen [gehoord](#) van Mehmet Alp en Erhan Doğan, twee slachtoffers van foltering die hun brutale detentie in Turkije hebben toegelicht.

De jury heeft ook geluisterd naar de presentatie door rapporteur Eric Sottas van zijn verslag getiteld "Torture in Turkey Today".

## MISDADEN TEGEN DE MENSELIJKHEID

Op 23 september [hoorde](#) het tribunaal rapporteur Johan Vande Lanotte zijn verslag presenteren met de titel "Misdaden tegen de menselijkheid volgens het Statuut van Rome in Turkije vandaag", waarin hij stelde dat recente gevallen van gedwongen verdwijning en foltering in Turkije neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid.

## AFSLUITEND ADVIES

In zijn op 24 september bekendgemaakte [conclusie](#) heeft het tribunaal de volgende opmerkingen gemaakt:

### Over gedwongen verdwijningen:

Het tribunaal zei dat ontvoeringen deel uitmaken van het optreden van de staat jegens vermeende politieke tegenstanders en dat beschuldigingen van ontvoeringen niet naar behoren worden onderzocht.

### Over vrijheid van meningsuiting en media:

Het tribunaal zei dat de repressie tegen de pers en de vrijheid van meningsuiting wijst op een ruimer beleid van de staat om kritische stemmen het zwijgen op te leggen en de toegang van mensen tot informatie te beperken.

### Over straffeloosheid:

Het tribunaal zei dat er in Turkije sinds 1980 een aanhoudende en heersende cultuur van straffeloosheid heerst, die de afgelopen jaren een ongekend niveau heeft bereikt, met name sinds de poging tot staatsgreep van juli 2016.

### Over onafhankelijkheid van de rechterlijke macht:

Het tribunaal is van mening dat de toegang tot de rechter en daarmee de bescherming van de

fundamentele mensenrechten in de huidige staat van het rechtssysteem in Turkije illusoir is.

### Over foltering en mishandeling:

Het tribunaal verklaarde dat er in Turkije systematisch en georganiseerd gebruik wordt gemaakt van foltering, met name tegen mensen van wie wordt aangenomen dat zij banden hebben met of steun verlenen aan het Koerdische volk en de Gülen-beweging, en tegen mensen die verdacht worden van gewone misdrijven.

### Over misdaden tegen de menselijkheid:

Het tribunaal zei dat de daden van foltering en gedwongen verdwijning die in Turkije zijn begaan, misdaden tegen de menselijkheid kunnen vormen.